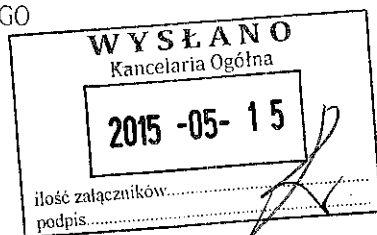

DOS-III.0003.1.2015

Białystok, dnia 13 maja 2015 r.

Pan Bogusław Dębski
Radny Województwa Podlaskiego

W odpowiedzi na interpelację zgłoszoną podczas IX Sesji Sejmiku Województwa Podlaskiego w dniu 27 kwietnia 2015 r. oraz pisma z dnia 21 kwietnia br. w sprawie składowania odpadów na składowisku w Olchówce, gm. Narewka uprzejmie informuję, iż w bieżącym roku otrzymywałem informacje od Fundacji Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych oraz redaktora naczelnego portalu internetowego „Podlaski Bluszcz” na temat niewłaściwego zarządzania składowiskiem w Olchówce gm. Narewka przez MPO Spółka z o.o. z Białegostoku. W związku z powyższym, występowałem do Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz do Starosty Hajnowskiego o podjęcie działań w celu wyjaśnienia tej sprawy w ramach posiadanych kompetencji, jak również szczegółowo wyjaśniałem skarżącym przepisy dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Dlatego też, z przyczyn podanych poniżej, nie mogę się zgodzić z przywołanym przez Pana stanowiskiem Fundacji Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych, jakoby działania moich pracowników, jak i wydawane przeze mnie decyzje, naruszały przepisy prawa oraz zasady gospodarki odpadami.

Podlaski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 11 lutego 2015 r. (znak: WI.7024.1.2015) poinformował o ustaleniach kontroli składowiska w Olchówce. Stwierdzono, w oparciu o przedstawione przez zarządzającego dokumenty ewidencji odpadów, że na przedmiotowym składowisku przyjmowano zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów o kodzie 170904 oraz odpady z mechanicznej obróbki odpadów o kodzie 191212. W protokole kontroli nr WIOŚ-BL 16/2015 wskazano następujące nieprawidłowości:

- unieszkodliwiany odpad o kodzie 170904 nie został dopuszczony do składowania w decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji, wydanej przez Starostę Hajnowskiego (decyzja z dnia 17.10.2002 r. znak RŚ.7636/15/2002 ze zmianami),
- monitoring składowiska prowadzony był niezgodnie z obowiązującymi przepisami (nie badano poziomu wód podziemnych, objętości wód odciekowych, osiadania składowiska, struktury i składu odpadów) a wyniki monitoringu nie były przysyłane do WIOŚ w Białymstoku w ustawowym terminie.

Wskazane wyżej nieprawidłowości, związane z naruszeniem warunków decyzji, kwalifikują Moim zdaniem do wymierzenia przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska administracyjnej kary pieniężnej, w myśl art. 298 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), a nie odmowy zatwierdzenia nowej instrukcji prowadzenia składowiska. Podsumowując, Inspektorat nie stwierdził, że eksploatacja składowiska w Olchówce może być prowadzona

w sposób mogący stanowić bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska naturalnego oraz w sposób dający możliwość popełnienia przestępstwa przeciwko środowisku.

Jednocześnie Podlaski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w piśmie z dnia 3 marca 2015 r. skierowanym do Wojewody Podlaskiego wskazał wprost, iż w trakcie kontroli nie stwierdził dowożenia niesegregowanych odpadów komunalnych o kodzie 200301. Według oceny Inspektoratu, załączone do pism Fundacji zdjęcia kwatery w Olchówce przedstawiają odpady o typowym składzie dla odpadów o kodzie 170904 (nie zaś zmieszane odpady komunalne o kodzie 200301), które to mogą być unieszkodliwiane na omawianym składowisku na podstawie decyzji Starosty Hajnowskiego z dnia 8 grudnia 2014 r. (znak: OS.6233.7.2014.EC).

W dniu 23 stycznia 2013 r. weszła w życie „nowa” *ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach* (Dz.U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.), której przepisy przejściowe zobowiązały zarządzających składowiskami odpadów do złożenia wniosków o wydanie decyzji zatwierdzających instrukcje prowadzenia składowisk odpadów w terminie dwóch lat od dnia wejścia niniejszej ustawy (art. 240 ust. 1). Stąd też MPO Sp. z o.o. jako zarządzający składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanym w Olchówce, gm. Narewka, w dniu 2 grudnia 2014 r. wystąpiła do Starosty Hajnowskiego z wnioskiem o zatwierdzenie instrukcji prowadzenia tego składowiska. Starosta Hajnowski, przy piśmie z dnia 3 grudnia 2014 r. (znak: OS.6237.1.2014.EC), na podstawie art. 65 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 129 ust. 1 ustawy o odpadach, przekazał Marszałkowi Województwa Podlaskiego przedmiotowy wniosek MPO Sp. z o.o. do załatwienia zgodnie z kompetencjami.

Z uwagi na fakt, iż przedłożona przez Spółkę instrukcja prowadzenia składowiska wymagała wielu poprawek i uzupełnień, wielokrotnie wzywałem zarządzającego do jej poprawy (pisma z dnia 8 grudnia 2014 r., 22 grudnia 2014 r., 2 stycznia br., 23 stycznia br.). Dopiero przy piśmie z dnia 30 stycznia 2015 r. Spółka przedłożyła instrukcję prowadzenia składowiska sporządzoną zgodnie z wymogami art. 129 ustawy o odpadach. Brak było podstaw prawnych do odmowy zatwierdzenia ww. instrukcji. W związku z czym w dniu 6 lutego br. zatwierdziłem MPO Sp. z o.o. przedmiotową instrukcję w drodze decyzji, która dopuszcza do składowania odpady o kodach: 170904 - zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów, 200203 - inne odpady nieulegające biodegradacji, 200303 - odpady z czyszczenia ulic i placów, 200399 - odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach, zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane na składowisku odpadów w sposób nieselektywny* (Dz. U. z 2015 r., poz. 110). Wspomniana wyżej decyzja nie zezwoliła na składowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 200301.

Wnioskowany przez skarżących postulat, iż powinienem wstrzymać się z wydaniem decyzji do czasu otrzymania informacji od Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska jest niezgodny z przepisami *ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.), która w art. 97 § 1 wskazuje, kiedy można zawiesić postępowanie. W analizowanym przypadku przesłanki takie nie zaistniały, a organ prowadzący postępowanie związany jest

ustawowymi terminami jego zakończenia. Przepisy prawa dotyczące ochrony środowiska określają wprost procedury wydawania poszczególnych decyzji z zakresu gospodarowania odpadami. Tylko i wyłącznie w dwóch przypadkach ustawodawca wskazał, iż wydanie decyzji zależy od uprzedniego zajęcia stanowiska przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, a mianowicie: wydania pozwolenia na eksploatację stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (art. 40 ust. 2 *ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji*) oraz wyrażenia zgody na zamknięcie składowiska odpadów (art. 146 ust. 5 *ustawy o odpadach*).

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż decyzja zatwierdzająca instrukcję prowadzenia składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Olchówce gm. Narewka została wydana w dniu 6 lutego br. i jej warunki wchodzą w życie dopiero z dniem, w którym stała się ostateczna. Stąd też nie można mówić o sytuacji, iż usankcjonowałem naruszenia, jakich dopuściła się Spółka. Za stwierdzone naruszenia Spółka może ponieść konsekwencje, o których wspomniałem wyżej. Przedmiotowa decyzja była rozpatrywana w procedurze odwoławczej przez Ministra Środowiska, który decyzją z dnia 14 kwietnia br. (znak: DOŚwoa-281-50/13541/15/MT) umorzył postępowanie odwoławcze. Gdyby została ona wydana z naruszeniem prawa, organ drugiej instancji zobowiązany byłby do wszczęcia z urzędu procedury celem wycofania tej decyzji z obrotu prawnego.

Dodatkowo nadmieniam, iż wyrażona w art. 20 ust. 7 *ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach* zasada bliskości zakazuje przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych - o ile są przeznaczone do składowania, a także odpadów zielonych poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone. Niedopuszczalne jest również przywożenie na obszar regionu wyżej wymienionych odpadów wytworzonych w innym regionie - wyjątkiem jest wskazanie w uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami instalacji do zastępczej obsługi funkcjonującej w sąsiednim regionie.

Odpady inne niż wymienione wyżej nie podlegają regionalizacji, czyli mogą być przewiezione do dowolnej instalacji w województwie lub poza jego granice. Natomiast zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 i 18 ww. ustawy o odpadach unieszkodliwianiu poddaje się te odpady, z których uprzednio wysegregowano odpady nadające się do odzysku, natomiast składowane (czyli unieszkodliwiane) powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwianie w inny sposób było niemożliwe z przyczyn technologicznych lub nieuzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych.

Obowiązujące przepisy nie zezwalają na składowanie zmieszanych odpadów komunalnych niepoddanych uprzednio przetworzeniu. Stosownymi narzędziami prawnymi, umożliwiającymi wyciągnięcie konsekwencji z tytułu niewłaściwego postępowania z odpadami komunalnymi dysponuje gmina, która organizując system gospodarowania tymi odpadami zawiera z wybranym w drodze przetargu przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne umowę na odbieranie odpadów komunalnych, stąd ma obowiązek nadzoru nad prawidłowością jej realizacji. Art. 9n *ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz.U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.) zobowiązuje podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości do sporządzania

i przekazywania wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta półrocznego sprawozdania dot. odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych. W celu weryfikacji danych zawartych w ww. sprawozdaniu wójt, burmistrz lub prezydent miasta może zobowiązać podmiot odbierający odpady komunalne, prowadzącego regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) lub instalację zastępczą i innego posiadacza odpadów do okazania m.in. dokumentów sporządzanych na potrzeby ewidencji odpadów. Na podstawie powyższego gmina może stwierdzić, czy odebrane zmieszane odpady komunalne i odpady zielone z jej terenu trafiły do właściwej instalacji. Gmina może również nakładać kary pieniężne na odbierającego odpady komunalne m.in. z tytułu nieprzekazywania ww. odpadów komunalnych do RIPOK. W przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca po raz drugi przekazuje odpady podlegające obowiązkowi regionalizacji do nieodpowiednich instalacji, gmina wykreśla takiego przedsiębiorcę z rejestru działalności regulowanej. Stąd można stwierdzić, iż rzetelna weryfikacja ww. sprawozdań i korzystanie z kompetencji karnych przez gminę może zapewnić właściwe gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wspomniana wyżej ustawa wskazuje również wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska jako organ uprawniony do nakładania kar pieniężnych m.in. na prowadzącego instalację wskazaną w uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska, na mocy *ustawy z dnia z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz.U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287 z późn. zm.), posiada kompetencje m.in. w zakresie kontroli przestrzegania wymogów decyzji zezwalającej na eksploatację instalacji i w sytuacji stwierdzenia naruszenia prawa w tym zakresie, wymierza administracyjną karę pieniężną, w trybie przepisów *ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach*.

Powyższe wymogi wdrażane są na poziomie województwa poprzez zapisy „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2012-2017” (WPGO), który określa zasady gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie, natomiast pozostawia dowolność – w granicach obowiązującego prawa – odnośnie zagospodarowania tych rodzajów odpadów, które nie muszą być kierowane do RIPOK. Stąd instalacja typu składowisko odpadów, która nie spełnia wymagań dla instalacji regionalnej, może funkcjonować i przyjmować odpady (także spoza regionu) inne niż wymienione wyżej, np. odpady remontowo-budowlane i inne odpady przemysłowe.

Składowisko odpadów w miejscowości Olchówka gm. Narewka zostało wskazane w WPGO, jak i uchwale w sprawie jego wykonania (uchwała Nr XX/234/12 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2012-2017”, zmieniona uchwałami Sejmiku Województwa Podlaskiego nr XXII/252/12 z dnia 22 października 2012 r. oraz nr XLIII/505/14 z dnia 8 września 2014 r.) jako zastępcze w Regionie Południowym do czasu jego wypełnienia, tj. do końca 2017 roku. We wspomnianym regionie żadne składowisko nie uzyskało statusu RIPOK w związku z niespełnieniem wymogu minimalnej wolnej pojemności, zatem pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania, w oparciu o zapisy WPGO, mogą być kierowane na każde z wyznaczonych składowisk zastępczych, w tym na

składowisko w Olchówce. Należy jednak mieć na uwadze wprowadzoną w bieżącym roku zmianę przepisów dokonaną *ustawą z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2015 r., poz. 122) wskazującą, iż od 1 lipca 2018 r. instalacją do zastępczej obsługi regionu może być tylko inna regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczona do przetwarzania tego samego rodzaju odpadów. Z powyższego wynika, iż składowiska będące obecnie instalacjami zastępczymi, niespełniającymi m.in. kryterium mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkanego przez co najmniej 120 tys. mieszkańców, nie będą mogły funkcjonować po wskazanej wyżej dacie, gdyż nie uzyskają statusu RIPOK.

Z informacji przekazanych przez MPO Spółka z o.o. poprzedni zarządzający składowiskiem (Gmina Narewka) do tej pory wykonał tylko jedną z dwóch planowanych kwater (o pojemności 20000 m³) i dopiero po wybudowaniu drugiej kwatery pojemność składowiska zostanie dopełniona do całkowitej pojemności 48 000 m³. W związku z powyższym można stwierdzić, że planowana rozbudowa składowiska w Olchówce nie jest sprzeczna z zapisami WPGO.

MPO Spółka z o.o. z Białegostoku wystąpiła w październiku ub. roku do tut. Urzędu o opinię na temat celowości budowy nowej kwatery składowiska odpadów w miejscowości Olchówka gm. Narewka, informując jednocześnie o możliwości zmiany przeznaczenia obiektu w zakresie rodzaju składowanych odpadów. W udzielonej pismem z dnia 7 listopada 2014 r. odpowiedzi wskazano, iż zgodność z WPGO będzie zachowana tylko w przypadku unieszkodliwiania na ww. składowisku takich rodzajów odpadów, dla których nie określono w przepisach obowiązku kierowania do RIPOK, przy zachowaniu hierarchii sposobów postępowania z odpadami, wynikającej z art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Zarządzający wnioskował również o zmianę statusu składowisku w Olchówce z instalacji zastępczej w Regionie Południowym na składowisko odpadów przemysłowych innych niż niebezpieczne i obojętne i tym samym przedłużenie okresu jego eksploatacji. Wniosek ten będzie rozpatrzony dopiero podczas rozpoczynającej się aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami wraz z planem inwestycyjnym, która zgodnie z wymogami ww. ustawy ma zostać przyjęta przez Sejmik Województwa Podlaskiego do końca czerwca 2016 r.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Mieczysław Kazimierz Baszko

